

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kluczborku

Obszarowa ocena jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi na terenie miasta i gminy Kluczbork za 2025 rok

(na podstawie § 23 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 07 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi – Dz. U z 2017 r., poz. 2294)

Na obszarze miasta i gminy Kluczbork do zbiorowego zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia wykorzystywane są dwa wodociągi – Kluczbork i Krzywizna. Producentem wody jest spółka Wodociągi i Kanalizacja „HYDROKOM” Sp. z o.o. z siedzibą w Kluczborku, ul. Kołtąta 7.

Brak jest producentów wody dostarczających wodę z indywidualnych ujęć w ramach działalności gospodarczej do budynków użyteczności publicznej oraz budynków zamieszkania zbiorowego.

Woda przeznaczona do spożycia ujmowana jest ze studni głębinowych, z utworów czwartorzędowych. W tabeli przedstawiono ważniejsze dane techniczne wodociągów.

Lp.	Wodociąg	Produkcja wody (m ³ /dobę)	Liczba ludności zaopatrywanej w wodę (w tys.)	Długość sieci wodociągowej (w km)	Stosowane metody uzdatniania i dezynfekcji	Materiał, z którego wykonana jest sieć wodociągowa
1	Kluczbork	3875	26,4	169,9	napowietrzanie odżelazianie odmanganianie chlorowanie	żeliwo, azbestocement, PCV, PEH, PE, PEHD
2	Krzywizna	694	5,0	95,5	napowietrzanie odżelazianie odmanganianie chlorowanie chemiczne kondycjonowanie wody fosforanowym środkiem SeaQuest	żeliwo, stal, PCV, PEH, azbestocement

(źródło: administrator wodociągów)

Z azbestocementu wykonane są krótkie odcinki sieci wodociągowej w wodociągu Kluczbork (miasto Kluczbork – 2,7 km) oraz w wodociągu Krzywizna (Łowkowiec, Bąków – 6,3 km).

Nadzór nad jakością wody sprawuje Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kluczborku w ramach monitoringu jakości wody oraz administrator wodociągów w ramach wewnętrznej kontroli jakości wody. Zakres badań obejmuje parametry określone w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. (Dz. U. z 2017 r., poz. 2294).

1. JAKOŚĆ WODY

1.1. Wodociąg Kluczbork

Strefa zaopatrzenia w wodę obejmuje miasto Kluczbork oraz wsie i przysiółki na terenie gminy Kluczbork i Lasowice Wielkie: Krasków, Kuniów, Ligota Górna, Ligota Dolna, Ligota Zamecka, Bogdańczowice, Bąków - Dobrzyny, Bogacica Bażany, Bogacka Szklarnia,

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Kluczborku
ul. Jagiellońska 8 | 46-200 Kluczbork
+48 77 418 22 57 lub 77 447 20 03
adres e-mail sekretariat.psse.kluczbork@sanepid.gov.pl
adres e-Doręczeń: AE:PL-71123-24672-AAVEJ-27

Borkowice, Czaple Stare, Czaple Wolne, Żabieniec oraz Zbyszów, Krężel, Daminik i Wawrzyńcowski.

W ramach prowadzonego monitoringu jakości wody przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Kluczborku pobrano 43 próbki do badań fizykochemicznych i 52 próbki do badań mikrobiologicznych. W ramach wewnętrznej kontroli jakości wody prowadzonej przez administratora pobrano 51 próbek do badań fizykochemicznych i 64 próbki do badań mikrobiologicznych.

W zakresie parametrów fizykochemicznych, w dwóch próbkach wody pobranych przez administratora z wodociągu sieciowego Kluczbork w punktach zgodności: Przysiółek Wawrzyńcowski – skrzynka do poboru próbek wody oraz pompownia strefowa w Bażanach, stwierdzono przekroczenie dopuszczalnej wartości żelaza, wynoszące odpowiednio 469 µg/l oraz 682 µg/l, przy dopuszczalnym stężeniu wynoszącym 200 µg/l. W pozostałych punktach na sieci stężenie żelaza w wodzie spełniało wymagania rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r.

Zdarzenie miało charakter krótkotrwały i punktowy, a po przeprowadzeniu działań naprawczych jakość wody odpowiadała wymaganiom określonym w ww. rozporządzeniu. Pozostałe parametry fizykochemiczne w wodzie w sieci dystrybucyjnej oraz u konsumentów w punktach czerpalnych spełniały wymagania rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

W zakresie parametrów mikrobiologicznych w pięciu próbkach wody, pobranych w ramach monitoringu jakości wody oraz przez zarządcę wodociągu, stwierdzono obecność bakterii grupy coli w wodociągu Kluczbork, w ilościach: >100 jtk/100 ml, 26 jtk/100 ml, 3 jtk/100 ml, 27 jtk/100 ml oraz 27 jtk/100 ml. Wydano jedną decyzję merytoryczną stwierdzającą brak przydatności wody do spożycia oraz jedną decyzję finansową. Zarządca wodociągu podjął działania naprawcze, w tym wyłączenie z eksploatacji zbiornika wody czystej w Ligocie Górnej, dezynfekcję podchlorynem sodu wody i płukanie sieci, w celu przywrócenia jakości wody do obowiązujących norm. Kontrolne badania przeprowadzone przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Kluczborku, po zakończeniu działań naprawczych, potwierdziły, że woda w przedmiotowym wodociągu spełnia wymagania. Podczas dezynfekcji sieci podchlorynem sodu stężenie chloru wolnego w wodzie dostarczanej do konsumentów nie przekroczyło 0,3 mg/l.

Woda z wodociągu Kluczbork jest dezynfekowana w sposób ciągły przy użyciu podchlorynu sodu. Stężenie chloru wolnego w punktach czerpalnych u konsumentów jest regularnie kontrolowane i w okresie objętym oceną nie przekraczało dopuszczalnej wartości 0,3 mg/l. Administrator wodociągu w ramach kontroli wewnętrznej prowadził również badania stężeń produktów ubocznych dezynfekcji, w tym chloroformu, chloramin oraz bromodichlorometanu.

1.2. Wodociąg Krzywizna

Strefa zaopatrzenia w wodę do spożycia obejmuje wioski na terenie gminy Kluczbork: Biadacz, Gotartów, Krzywizna, Kujakowice Górne, Kujakowice Dolne, Smardy Górne, Smardy Dolne, Unieszów, Bąków, Łowkowice, Maciejów. Woda sprzedawana jest również do dwóch wiosek – Pakoszów i Kobyla Górna, leżących na terenie gminy Gorzów Śląski w powiecie oleskim. W ramach nadzoru sanitarnego nad jakością wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi pobrano 39 próbek do badań fizykochemicznych i 45 próbek do badań mikrobiologicznych. W ramach wewnętrznej kontroli jakości wody prowadzonej przez administratora pobrano 82 próbki do badań fizykochemicznych oraz 85 próbek do badań mikrobiologicznych.

W pobranych próbkach nie stwierdzono przekroczeń mikrobiologicznych.

W zakresie parametrów fizykochemicznych, w jednej próbce stwierdzono przekroczone stężenie żelaza w punkcie zgodności Łowkowice Przedszkole wynoszące 650µg/l. Dopuszczalne stężenie dla tego parametru wynosi 200µg/l. Zdarzenie miało charakter krótkotrwały i punktowy, a po przeprowadzaniu działań naprawczych, jakość wody odpowiadała wymaganiom określonym w cyt. rozporządzeniu. Wydano jedną decyzję finansową. Pozostałe parametry fizykochemiczne, w wodzie w sieci dystrybucyjnej oraz u konsumentów w kranie, spełniały wymagania rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 07 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. W zakresie parametrów mikrobiologicznych nie stwierdzono przekroczeń, a woda spełniała wymagania rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 07 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

Woda z wodociągu w Krzywiznie jest dezynfekowana w sposób ciągły przy użyciu podchlorynu sodu. Stężenia chloru wolnego w kranach u konsumentów są regularnie kontrolowane. W okresie objętym kontrolą, nie przekraczało dopuszczalnej wartości 0,3mg/l. Administrator wodociągu w ramach kontroli wewnętrznej badał również stężenia chloroformu, chloramin i bromodichlorometanu.

Dodatkowo, od maja 2025 r. woda z wodociągu Krzywizna uzdatniana jest preparatem fosforanowym o handlowej nazwie SeaQuest, mającym na celu hamowanie procesów korozji w sieci wodociągowej, ograniczenie powstawania złogów korozyjnych oraz usuwanie osadów żelaza, manganu i węglanu wapnia, a także poprawę parametrów fizykochemicznych wody. W związku z zastosowaniem ww. preparatu zarządca wodociągu został zobowiązany do prowadzenia dodatkowych badań parametrów fizykochemicznych i mikrobiologicznych, w tym m.in. stężenia fosforu ogólnego oraz ogólnej liczby mikroorganizmów w temp. 36±2°C po 48 h.

W okresie objętym oceną nie stwierdzono przekroczeń w zakresie ww. parametrów.

1. OCENA ZAGROZEŃ ZDROWOTNYCH ZWIĄZANYCH Z JAKOŚCIĄ WODY

Na podstawie analizy ocen okresowych wydanych w 2025 r., w oparciu o sprawozdania z badań próbek wody pobranych przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w

Kluczborku oraz zarządcę wodociągów, stwierdzono, że woda z wodociągów Kluczbork oraz Krzywizna nie stwarzała zagrożenia dla zdrowia i życia ludzi.

Mikrobiologiczne skażenie wody w wodociągu Kluczbork wystąpiło w sierpniu 2025 r. i miało charakter lokalny oraz krótkotrwały. Wodę o nieodpowiedniej jakości otrzymywało wówczas około 0,1 tys. mieszkańców wsi Bogdańczowice oraz Ośrodek Turystyczno-Wypoczynkowy w Bąkowie. Po uzyskaniu informacji o skażeniu administrator wodociągu niezwłocznie podjął działania naprawcze, obejmujące wyłączenie z eksploatacji zbiornika wody czystej w Ligocie Górnej, dezynfekcję wody podchlorynem sodu oraz płukanie sieci, co skutecznie ograniczyło zasięg i czas trwania zdarzenia.

Bakterie grupy coli wykryte w badaniach stanowią wskaźnik stanu technicznego i szczelności systemu dystrybucji wody i nie są drobnoustrojami chorobotwórczymi, a ich obecność nie świadczy bezpośrednio o kałowym zanieczyszczeniu wody. Prawdopodobną przyczyną skażenia były nieprawidłowości w systemie dystrybucji wody, w tym nieszczelność zbiornika wody czystej w Ligocie Górnej, a także możliwe pogorszenie jakości wód podziemnych związane z działalnością człowieka. Analiza działań naprawczych podjętych przez administratora wodociągu wskazuje, że zagrożenie związane z mikrobiologicznym zanieczyszczeniem wody miało charakter incydentalny i zostało skutecznie wyeliminowane.

Stwierdzone w próbkach wody przekroczenia dopuszczalnych stężeń żelaza nie miały negatywnego wpływu na zdrowie ludzi i miały charakter incydentalny. Podwyższone stężenia żelaza w wodzie pitnej mogą powodować pogorszenie jej cech organoleptycznych (barwy i mętności), jednak nie stanowią zagrożenia dla zdrowia ludzi. Wartość parametryczna dla żelaza została określona ze względu na zapewnienie akceptowalności wody oraz ochronę systemu dystrybucji przed odkładaniem się osadów.

2. ZGŁOSZONE REAKCJE NIEPOŻĄDANE ZWIĄZANE ZE SPOŻYCIEM WODY

W 2025 r. do Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Kluczborku nie zgłoszono niepożądanych reakcji związanych ze spożyciem wody dostarczanej z wodociągów Kluczbork i Krzywizna.

4. PROWADZONE POSTĘPOWANIA ADMINISTRACYJNE ORAZ DZIAŁANIA NAPRAWCZE PROWADZONE PRZEZ PRZEDSIĘBIORSTWA WODNO-KANALIZACYJNE

W 2025 roku dla wodociągów sieciowych Kluczbork oraz Krzywizna, zaopatrujących w wodę do spożycia gminę Kluczbork, wydano 3 decyzje administracyjne.

Wodociąg	Postępowanie administracyjne	Przekroczony parametr
Krzywizna	decyzja finansowa	żelazo
Kluczbork	decyzja finansowa	bakterie grupy coli
Kluczbork	decyzja o braku przydatności wody do spożycia	bakterie grupy coli

Prowadzone działania naprawcze w celu poprawy jakości wody dotyczyły:

- obniżenia stężenia żelaza - wodociąg Krzywizna, wodociąg Kluczbork;
- eliminacji mikrobiologicznego skażenia mikrobiologicznego wody – wodociąg Kluczbork.

Administrator wodociągów, w związku z wystąpieniem jednostkowych przekroczeń stężenia żelaza w wodzie, przeprowadził działania naprawcze polegające na intensywnym płukaniu sieci wodociągowej. Po ich zakończeniu pobrano kontrolne próbki wody, które potwierdziły jej odpowiednią jakość, zgodną z wymaganiami określonymi w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r.

W związku z wystąpieniem skażenia mikrobiologicznego wody zarządca wodociągu przeprowadził dezynfekcję sieci wodociągowej podchlorynem sodu wraz z intensywnym płukaniem oraz wyłączył z eksploatacji zbiornik wody czystej w Ligocie Górnej, który – według administratora – stanowił przyczynę zanieczyszczenia.

Po zakończeniu działań naprawczych pobrano kontrolne próbki wody w celu potwierdzenia ich skuteczności, a następnie zbiornik wody czystej w Ligocie Górnej został ponownie włączony do eksploatacji.

5. WNIOSKI

Przedsiębiorca wodociągowy realizował obowiązki w zakresie prowadzenia regularnej kontroli wewnętrznej wodociągów zgodnie z obowiązującymi przepisami. Kontrola wewnętrzna jakości wody dostarczanej konsumentom z wodociągów publicznych gminy Kluczbork była prowadzona zgodnie z harmonogramem pobierania próbek wody, zatwierdzonym przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Kluczborku.

Woda podawana do sieci z wodociągów Kluczbork i Krzywizna jest dezynfekowana w sposób ciągły przy użyciu chloru. W związku z tym w punktach zgodności badano dodatkowe parametry, takie jak chloroform, chloraminy oraz bromodichlorometan. Stężenia tych parametrów nie przekraczały dopuszczalnych wartości określonych w obowiązujących przepisach.

Ponadto, ze względu na stosowanie w uzdatnianiu wody z wodociągu Krzywizna preparatu fosforanowego o handlowej nazwie SeaQuest, zarządca został zobowiązany do prowadzenia dodatkowych badań parametrów fizykochemicznych i mikrobiologicznych, w tym m.in. stężenia fosforu ogólnego oraz ogólnej liczby mikroorganizmów w temp. $36\pm 2^{\circ}\text{C}$ po 48 h. W okresie objętym oceną nie stwierdzono przekroczeń w zakresie ww. parametrów.

W przypadku wystąpienia przekroczeń parametrów fizykochemicznych oraz mikrobiologicznych zarządca wodociągów podejmował działania naprawcze, które skutecznie przywracały jakość wody do wymagań określonych w rozporządzeniu, co zostało potwierdzone wynikami badań kontrolnych.

Informacje o jakości wody (komunikaty, oceny okresowe, oceny obszarowe) były publikowane na stronie internetowej PSSE w Kluczborku oraz przekazywane właściwym organom samorządowym i administratorom wodociągów.

Poniżej przedstawiono najwyższe wartości wybranych parametrów fizykochemicznych stwierdzone w próbkach wody pobranych na sieci dystrybucyjnej w 2025 r.

Parametr	Kluczbork	Krzywizna	Wartość dopuszczalna
Mętność (NTU)	6,2	4,7	akceptowalna przez konsumentów
Odczyn	7,9	7,8	6,5-9,5
Amoniak (mg/l)	<0,05	<0,05	0,50
Azotyny (mg/l)	<0,033	<0,03	0,50
Azotany (mg/l)	43,2	2,70	50
Chlorki (mg/l)	31,2	58,2	250
Twardość ogólna (mgCaCO ₃ /l)	196	375	60-500
Żelazo (µg/l)	682	650	200
Mangan (µg/l)	22	16,3	50
Fluorki (mg/l)	<0,10	0,14	1,5
Chlor wolny (mg/l)	0,26	0,10	0,3
Chloroform (mg/l)	<0,0015	0,0046	0,030
Bromodichlorometan (mg/l)	0,0012	0,0063	0,015
Suma THM (µg/l)	6,49	17,67	100
Ołów (µg/l)	3,0	<1,0	10
Miedź (mg/l)	<0,0020	<0,0020	2,0
Nikiel (µg/l)	<5,0	<5,0	20
Fosfor ogólny	-	3,68	5

(źródło: Badania PSSE w Kluczborku i administratora wodociągów)

W niskich stężeniach w wodzie występowały takie parametry jak kadm, cyjanki, rtęć, chrom, arsen, bor, benzen, WWA oraz pestycydy.

Jakość wody dostarczanej konsumentom z wodociągów Kluczbork i Krzywizna w końcowej ocenie za 2025 r. spełnia wymagania określone w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r., poz. 2294).

Małgorzata Zabierowska

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kluczborku

/dokument podpisany elektronicznie/